

TELEGRAFUL ROMANU.

N° 15. ANULU XVI.

Telegrafulu esu de doue ori pe septemana : joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 2 pe 1/4 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetiro cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 22 Februaru (5 Mart.) 1868.

Nr. 317—1868

Publicatiune.

Din partea Directiunei cartii funduari se face cunoscutu: cumca localisarea pentru intemeierea cartiloru funduari, din 1-a Martiu incepundu, continue si in urmatoarele comune alu comitatulu Clusului se va interprinde: Berindu, Maskas ungurescu, Chintau, Papfaleu, Feiurdu, Teuti, Feleacu, Fenesiu romanu, Sasz-lóna, Hidegszamos, Hévsamos, Egerbegy-romanu, Samar'a (Kis-kapus) Dongó, Panik, Cztoln'a, Nierti'a, Bercea, Restoltiu, Bogdana, Czudu, Niresu, Cotiesu, Bahgiu, Fildu de mediolocu, Fildu de susu, Hodisu, Huta-Egeriste, Sebesiu-micu, si Ssucsă.—

Aceia posesori daru, care in mai susu amintitele comune posedu ceva posesiune, se provoca: a se infatiosi'a in antea commissiuneloru la pertrapari desbateri precumu si la localisare, spre apararea drepturiloru sale, s'au in persoana, ori prin unu plenipotentiatu cu atatu mai tare, caci la din contra commissiunele cartii funduarii, dupa instructiunile prescrise, pe spesele acelu, voru denumi unu reprezentantu; cu care vor avea a fini pertraparile.—

Clusia 20 Februaru 1868.

Directiunea cartii funduari.

Afaceri bisericesci.

Sabiu 19 Fauru.

(A.) „Albin'a in nrulu 18 alu foiei sele publica despre afaceri bisericesci unu articulu, ce cuprinde urmatoarele :

Eri in 12/24 Fauru fecera senatorii imperiali din Bucovin'a si Dalmati'a unu pasu nou in caus'a afaceriloru bisericesci, anume pentru efeptuirea autonomieiu bisericeii gr. or. garantate prin art. 15 alu legiloru fund. de statu si regularea afaceriloru administrative. in o adresa, data la man'a ministrulu de culte d. Hasner de p. Episcopu din Dalmati'a Stefanu Cnezeviciu si de senatoriiu bucovineni Eudociu de Hurmuzachi si Samuilu Andrieviciu, demonstrandu-se de o parte necesitatea regularii pusetiunii bisericeii gr. or. in statu, iera de alta parte nefruitalitatea conferintiloru episcopesci din anii 1850 si 1864 si se propuse, ca ministrulu de culte din Vien'a dupa o intelegere premergatoria cu colegulu seu din Pest'a se puna in lucrare conchiamarea tuturoru episcopiloru diecesani cate cu doi pana la patru preuti si mireni alesi de diecesa la o conferintia generala, in carea sa se formuleze dorintiele comune nu numai ale episcopiloru, ci si ale clerulu si diecesaniloru. Inse ca lucrari spre scopulu acest'a se cura cu succesu si fora de amenare, propusera senatorii, ca in ministeriulu cislaitanu de culte sa se denumescă catu mai curendu unu referinte de confesiunea gr. or. inzestratu cu sciintiele recerute si pentru timpulu organizarii sa se compuna alaturea o comisiune din preuti si mireni, carea sa se ocupe de prelucrarea materialulu referitivu si formularea propuneriloru regimului pentru corpurile legelative. Salutamu cu bucuria acestu pasu alu senatoriloru imperiali si dorindu-i succesulu, pre carele d. ministru Hasner lu promide din partea sa, speramu ca si ablegatii romani la diet'a din Pest'a voru innoi pasulu de mai nainte in asta afacere avietii nostre bisericesci si nationale. Totu asi'a de securu speramu, ca si clerulu si poporulu de prin diecesele nostre gr. or. voru sprigni acesti pasi prin adrese si petitiuni la instantieleu competinte. Celu ce dorese succesulu, trebuie se arete interesu.—

Pana aci articulu din „Albin'a“.

Fiindu ca, precum s'au pututu vedé mai susu, Parintele Episcopu alu Dalmatiei si senatorii imperiali din Bucovin'a staruescu unilateralu prin o rugare la „ministeriulu austriacu de culte, ca acest'a „dupa o intelegere premergatoria cu colegulu seu „din Pest'a sa puna in lucrare conchiamarea tuturoru Eppiloru diecesani cate cu doi pana la patru „preuti si mireni alesi de diecesa, la o conferintia „generală, in care sa se formuleze dorintiele comune nu numai ale Eppiloru, ci si ale clerulu si diecesaniloru“, prin urmare, Par. Eppu din Dalmati'a si senatorii imperiali din Bucovin'a au propusu

ministeriulu translaitanu rugarea loru nu pentru eparchiele loru, ci pentru intrég'a nostra Biserica din Ungari'a, Ardélu, si provinciile austriace, si acest'a s'au si facutu cunoscutu in publicu prin acelu articulu din Albin'a : pentru aceea me aslu indemnatu cá Archiereu a me dechiará : ca eu asi'a sciu, ca sinodulu episcopescu alu Metropoliei nostre romane de relegea gr. orientale din Ungari'a si Ardélu au asternutu locuriloru mai inalte petitiunea pentru de a ni se dá voia spre tinerea unu congressu metropolitanu, cá sa ne constituimu dupa asiediamintele bisericeii nostre, si ca noi romani din Metropoli'a romana acceptamu cu doru resolutiunea regésca in privinti'a acest'a, ceea ce, precum speramu, o vomu capeta curendu. Si asi'a eu suntu convinsu, ca nu este unu sufletu romanu ortodoxu, care s'aru abate dela ide'a unu congressu metropolitanu independente de ori si ce alta eparchia si mitropolia, in favorea acelei proiectate conferintie, care prea multu ne-aru impededá in desvoltarea activitatiu factia cu organizarea trebiloru nostre bisericesci, scolari si fundatiionali.

Organismulu bisericeii nostre, Domniloru, nu cunosce conferintiele si petitiunile unilaterali ; si asi'a candu e vorb'a despre regularea trebiloru nostre bisericesci, trebuie sa consultamu organismulu bisericeii, si aflandu acolo terenulu canonicu, sa purcedemu dintrenulu.

Fratii bucovineni sa aiba bunetate a ceti din lucrările sinodeloru Bisericeii nostre ardelene din a. 1860 pag. 57—58, apoi 69—71, si pag. 91—99. si se voru convinge, ca ei au avutu voia inca la a. 1860. sa tina sinodu eparchialu spre a formula dorintiele loru in treburu bisericesci. Fórté bine aru fi facutu, candu coreligionarii bucovineni aru fi stáruitu acum 8 ani pentru tinerea acelu sinodu, si sa fia pasitu barbatescu in contr'a celui ce aru fi impededatu acelu sinodu. Este dreptu, ca conferintiele episcopesci din a. 1850 au remasu nefructuale, dara me rogu de iertare, deca in privinti'a sinodulu episcopescu din Carlovitiu in an. 1864, despre care in acelu articulu se dice, ca aru fi fostu inca numai o conferintia nefructuale, voiu afirmá contrariulu, si adeca, ca acelu sinodu au fostu fructiferu, caci pre bas'a lui s'au resolutu Metropoli'a tuturoru romaniloru de relegea ortodoxa din Ungari'a si Ardélu. Sinodulu acest'a au fostu fructiferu, caci s'au tinutu cu observarea organismulu bisericescu, din contra conferintia episcopésca din an. 1850 dela Vien'a, fiindu abnorma si anticanonica, au remasu nefructuale. Me temu, cá nu cum-va si proiectat'a conferintia se aiba aceasi ursita, cá cea din an. 1850.

Coreligionarii nostri din Bucovin'a si Dalmati'a suntu si astadi in cea mai mare abnormitate cu trebile loru bisericesci ; ei se tinu de Metropoli'a Carlovitiului in urm'a absolutismulu politicu, dara nu usuaza drepturile, ce se cuviniu loru in acea metropolia, insa nici in eparchiele loru. Carlovitiulu la a. 1860, precum dovedesce petitiunea lui Rajacici si Masirevici, se nevoia a cuceri pentru totu-deun'a eparchiele romane din Ardélu si Bucovin'a prin stapanirea politica, ne vrendu a avea grija de observarea institutiuniloru bisericesci ; acesti doi Archierei serbi cu focu si cu totu felulu de gesticulatii diceau Parint. Eppu Eugeniu din Bucovin'a in doue conferintie tinute din 28-lea si 30 Iuniu 1860 la Vien'a, la care amu luat'u parte si eu, si DD. Mocioni si Bar. Petrino, — ca averea bisericeii bucovinene o voru trage la Carlovitiu. Óre puté-va negá Par. Eugeniu acestu adevéru, séu cestu de alu doilea, ca au respunsu negativu Archiereiloru serbi ?

Si fiindu ca Archiereii acei doi serbi au facutu petitiune maiestatica pentru subordinarea perpetua a eparchieloru romane ortodoxe din Ardélu

si Bucovin'a ; pentru aceea si noi romani, eu, DD. Mocioni si Petrino amu asternutu petitiunea contraria la Majestate, la care au urmatu, resolutiunea maiestatica din an. 1860 :

I. cá sa se tina unu sinodu de Eppi la Carlovitiu, care va avea a consultá despre trebile obscesci ale Bisericeii nostre din tote tierile Maj. Sele, si apoi dorintiele si propunerile sele pre canone bine documentate a le asterne la Majestate ; II, ca cu deosebire voi'a Majestatii Sele este, cá sinodulu acest'a, la care au a lua parte si Eppi din Ardélu, Bucovin'a si Dalmati'a, despre aceea sa consulte, si sa faca Maiestatii Sele cu privire la prescrierile canonică — propuneri intemeiate, cumu suntu de a se regula referintiele ierarchice, pentru cá si cerintiele si interesele bisericesci ale romaniloru gr. orientali se fia respectate dupa cuviintia“. Ear dupa hárth'a ministeriulu austriacu de cultu din 30 Sept. 1860 nr. ¹⁴⁷²¹/₄₆₉ sta in voi'a Eppiloru din Ardélu si

Bucovin'a, a ascultá mai inainte de a merge la sinodulu episcopescu din Carlovitiu, parerea si dorintiele dieceselor loru. Eparchia nostra au si tinutu adunarea eparchiale, dara nu si eparchia Bucovinei. — (Vedi mai pre largu in actele sinodulu ale Bisericeii nostre ardelene din a. 1860 pag. 57—58.)

Aceste precedente momente arata, ca fratii bucovineni, au a stáruí in continuitatea resolutiunii maiestaticé din an. 1860 pentru licentia celebrării unu sinodu eparchialu, si acolo a regula in intiesulu constitutiunei genuine a bisericeii nostre ortodoxe trebile loru bisericesci, scolari si fundatiionali, si sa se lase de petitiuni unilaterali, deca vréu, cá catu mai curendu sa scape de sub absolutismu, carele institutiunile canonicé ale obscescii nostre bisericeii i-lu osandescu !

In fine rugarea bucovineniloru, cá sa aiba barbati de relegea nostra la ministeriulu austriacu de cultu, este fórté justa, caci pan' acum se ajutoreaza ministeriulu austriacu de cultu in trebile nostre bisericesci cu consiliulu unu barbatu de relege straina din acea simpla causa, caci acest'a au scrisu doue opuri si un'a brosiura despre unele obiecte ale bisericeii nostre, insa n'au cercetat, ca óre suntu acele scrieri fundate séu bá.

Adevérule espusetiunei mele se documentéza cu brosiura acelu barbatu strainu, unde dice pre pagin'a titulei : „Als Manuskript gedruckt zum amtlichen Gebrauche. (Tiparitu cá manuscriptu spre intrebuintiare oficiala). Fi-ti cu paza fratiloru bucovineni, cá nu cum-va sa ve treziti tárdiu ; desvoltati activitatea vostra spre a ve folosi de influentia si votu, ce ve dá Bisericeii, si de care nu ve póte lipsi nime, caci vocea maicei nostre bisericeii ve striga : ca nu sunteti straini si nemernici, ci cetateni santi si de aprópe lui Dumnedieu, ziditi fiindu pre temelii Apostoliloru si a Prorociloru, fiindu piétra cea fundamentale insusi Christosu, intru care tota zidirea s'au facutu, si se desvóita intr'o biserica santa in Domnulu, intru care si voi frati bucovineni ! Ve ziditi spre locasiulu lui Dumnedieu in Duhulu !

Pressa libera.

Doue extreme suntu in cari cade lumea in privinti'a opiniunei publice. Odata dico ca trebuie tiermurite opiniunile ómeniloru, cá nu cum-va acele sa devina pré indrasnetie si amestecandu-se in tote lucrurile, si in care nu le pricepu, sa stárnésca confusiuni si sa paralizeze lucrările cele mai salutare.

Alta data iera pretinde cu totu adinsulu libertate de opiniuni, dara ea nu canta a studiá lucrurile acele despre cari opinéza, ci si forméza o judecata a priorii, intocm'a cá si unu calapodu si apoi ce intra in acelu e bunu, ce nu, nu.

In fatia acestoru extreme barbati de statu met

in toate statele europene mai întâi și au spus: „sa tiermurimu, pentru că sa simplificăm lucrul.“ Lucrul însă nu s'a simplificat, ci s'a nădăditu pre unu timp și pre dedesuptul apasementului de tiermurire s'a dezvoltat de multe ori felul de maracini, cari au crescut mai mult decât aru fi doriti ori-ce omu cu cugete bune și curate și in locu de a suprima reulu, elu a crescutu numai mai cu imbelsigare și mai amenintatoriu. Revolutiunile nu izbucnescu asiă desu in state cu press'a libera, ci in cele unde press'a e apesata. Lucrul naturalu, ca pre candu opiniunea este impededata de a se manifestă in publicu, ea apuca pre căli suterane. Pre aceste căli însă trece, că la ori și ce lucru ce se face in ascunsu, și multu reu, carele, candu se rumpu catusiele impededatōre ajunge la atât'a dezvoltare intre ideile cele bune inaduse, încâtu reulu invenibēza și binele.

In Franci'a press'a eră forte tiermurita pân la revolutiune, dara tocm'a acēst'a a pregatitu in ascunsu atâtea escentricități, încâtu candu a ajunsu libertatea opiniuniloru s'a dusu aceste pân la asurditătile cele mai periculose. Francesii mersera cu libertatea cea ametita prin apasementulu de mai înainte, pân a alungă divinitatea din Franci'a și a se închină unei femei că reprezentantea ratiunei (mintiei).

In tiēr'a noastră, unde la prim'a vedere se aru fi parutu cui-v'a, ca a domni o libertate mare, fiindu religiunile cele mai „liberale“, religiuni recunoscute de statu (recepte), au domni o rigurositate pân la persecutiune in privinti'a pressei pân la 1848. Tōte cărțile pân la cele bisericesci (cu deosebire romanesce gr. or.) trebuia să treca prin o censura. Urmarea aici nu a fostu cea din Parisu și Franci'a, pentru ca avemu altu poporu, cu altu caracteru, dara cu tōte aceste necult'ra in care s'a crescutu și intunereculu in care s'a tinutu poporul din Transilvani'a preste totu, ne-a făcutu sa simțim isband'a ce a venit preste tiēra in anii de trista aducere aminte.

Astadi ce e dreptu, multe din rigurositătile trecutului sunt ignorate, dara nu delaturate prin lege. Ea sta deasupra autoriloru animata și bietulu autoriu nu scie candu se pōte desface că sa lu lovēsca. Numai „Hr. Ztg.“ sustinea in anulu trecut, ca aici nu e censura preventiva și ca ne aflăm in Eldorado libertătii de pressa, de care retacire a avutu ocaziune și dens'a in dilele trecute sa se vindece.

Nici unu statu nu mai pōte fi astadi, carele sa aiba altu scopu, decâtu fericirea cetatieniloru sei, și de aceea nici unu statu nu pōte fi, carele sa nu vrea a audī pasurile cetatieniloru sei. Dēca le opresce

pre aceste sēu le impedece prin ori-ce mesuri, apoi da insusi ansa la sporirea creaturilor, cari sēu l'ngusiescu sēu prin indrasnēla preste mesura, mână tōte la estremu. In nici unulu din aceste casuri regimelē nu potu aflā aceea ce e de făcutu, pentru ca nu seiu apretioi nici reulu care au sa-lu indrepte și nu voru cunōsce nici binele care este de a-lu sustinē. Cei sinceri, atunci, obositi fiindu și disgustati de ignorare in carea se vedu strapusi se retragu dela actiune, pentru ca vedu ca adeverulu nu mai are valōre și trud'a loru celu putin aru fi desiēra.

Aru fi dara de doritu că spre incungurarea astoru felu de casuri impregiurările in cari se afla pres'a la noi sa se schimbe și sa nu mai vedem admonitiuni cum amu vediutu, și nici suprimări cum amu experimentatu in anulu din urma trecut și in acēst'a aici la noi in tiēra.

Instructiunea, instructiunea trebuie spriginita și inaintata pentru că sa se creșca ōmeni cu simțiri adeveratu cetatienesci și atunci fia-carele va rivalisā intru aceea ce e spre inainterea și dezvoltarea societătii ōmenesci, de ce statulu nu are decâtu sa se bucere.

Unde se pretinde pre multa moderatiune se dezvoltă, cum amu disu mai susu, lingusirea sēu indrasnēla pre mare și ambele servescu numai spre demoralisarea caracterelor.

Vomu insistā dara pentru libertatea opiniuniloru in publicu și cu acēst'a pre lângă modificarea referintieloru de pressa dupa cum sunt astadi, dorindu că educatiunea sa pasiēsca in loculu birouriloru de pressa. Atunci publicitatea va fi unu salonu de conversatiune, unde, de-si exista libertate, fia-care conservatoriu va cautā insusi a corespunde bunei cūvintie și bunei stări a societătii.

Eveneminte politice.

Sabiiu 21 Februaru.

„Neues Fr. Bl.“ de Vien'a ne comunica dupa nisce sciri private, cumca miscarea din principatele unite nu au fostu atâtu de relevanta, precum s'au caracterisatu acēst'a de către intrēg'a presa europeană. E dreptu, dice numitul jurnal, ca principele Carolu s'a purtat cu ide'a, că in scurtu tempu sa ese inainte cu declararea sea de independinte, și prin acēst'a sa dee signalulu la o rescōla comuna a Slaviloru Turciei; însă representatiuniloru energice a Franciei li-au succesu a conjurā pericululu amenintatoriu și a induplecā pre principele de a se abate cu totulu dela planulu seu.—

Franci'a. „Constitutionel“ impartășiesce scirile din „France“ și „Patrie“ despre miscarea bulgara și agitatiunile in Romani'a. Elu declara ca

intielege bine de ce vrēu inca totu sa nege foile oficiale și oficiose din Romani'a, Serbi'a și Russi'a pre candu jurnalulu insurectiunei serbe „Zastawa“ marturisesce dejā ca exista unu comitetu pentru radicarea Bulgariei, ca acēst'a e ajutat cu donatiuni de bani, ca culege arme, și ca si-a castigatu dejā 8 tunuri, ca revoltantii constituē despartimente mici, si ca „2000 de eroi bulgari“ suntu gat'a de a trece Dunarea, și suntu simburile intregi radicări. Noi nici decâtu nu voim a face pentru acēst'a responsabilu regimulu român, rusu sēu insu serbu. Dara interesele politice de cea mai mare insemnetate, care suntu puse la intrebare prin agitatiunile aceste, care cu multu mai putin suntu secrete, decâtu aru crede urditorii lor, ne silesco, a nu lasā sa se schimosēsca adeverulu.“—

„E p o q u e“ amintesce fără însă a primi garantia, ca principele Metternich aru fi fostu însărcinatu a sondā regimulu francescu in privinti'a evenemintelor, care de fatia jōca pre malurile Dunarei. Totu aceea fōia impartășiesce, ca statele vasale ale Pōrtei dela Dunare au preparatu unu manifestu către Europ'a, in care se espun gravaminele crestiniiloru in Orientu, și imposibilitatea sustinerei păcei, dēca nu li se concede deplin'a independintia. Acēstu manifestu se dice a se fi aflandu dejā in mânilē mai multoru puteri occidentale.

In Parisu se vorbesce despre o epistola autografa a Principelui Carolu alu Romaniē indreptata către Imperatulu Napoleonu. Principele se dice ca protestēza in aceea cu tōta decisiunea contra tuturoru faimelor straportate la Parisu, despre tīnuta Romaniē in cestiunea orientala. Ba Romani'a e pre deplinu petunsa de multiamit'a cu carea detoresce puteriloru apusene și nu va lucrā in contra intereselor acelor puteri. Dara esistintia astoru felu de faime pōte sa fia forte stricaciōsa, pentru ca sternesce la romāni indoiēla despre imparțialitatea puteriloru apusene și ii face mai aplecati spre ofertele rusesci.

Prussia. Berlinu 26 Fauru. (Siedinti'a casei deputatiloru.) Kardorff dice motivandu-si interpelatiunea: sum'a de compensare s'a concesu in sperarea, ca multiamirea Hanoveraniloru aru deoblegā pre Regele Georgiu, și pentru ca Bismarck a făcutu din aceste contracte o cestiunea de cabinetu.

Tōte aceste s'au documentatu de retacite. Agitatiunea Welfiloru s'au duplecatu, ba încă triplacatu, insusi principele alegatoriu de Hessen a cutezatu a vorbi despre resuirea pre tronulu seu. Darea celoru siēse-spre-diece milioane nu s'aru putē cogelā fără o contraprestare; regimulu nu aru pu-

FOISIORA.

Trasuri istorice

despre

Capitulatiunile Romaniloru cu Turcii scose din unu diurnalu.

In mai multi articuli ai Romanului se pertratēza jurisdictiunea consulara in Romani'a. In pertratērea acēst'a damu și de urmatōrele trasuri istorice:

La anulu 1460, Vladu alu V, Domnu alu Tierēi Romanesci, crediutu necesariu, in interesulu natiunei sēle, a incheia unu nou tratatu cu Mochometu alu II-a, care supuse Byzantiulu, și facuse sa se cutremure chrestinismulu, pentru a precisā mai bine indatoririle reciproce ale ambelor parti.

Iata tratatulu:

Art. 1. Turcii nici de cumu sa se amestece in trebile tierēi Romanesci, nici se stapānescu, nici se via in tiēra, ci numai unu singuru tramisu Imperialē se vie, însă și acēst'a cu invoierea Domnēsca. Tramisulu acēst'a, caletorindu de la Dunere pân la Târguvestei, se afla insocitu de unu omu Domnescu și primindu tributulu sa se întōrca iară-si cu ōmeni domnesci pân la Giurgiu, unde numerându-se din nou banii in suma de 10,000 galbeni sultanini ai monetăriei nōstre, se primēsca adeverinti'a de la dregatoriulu acelu locu, de la Giurgiu, trecându la Rasiciucu se primēsca și de acolo adeverinti'a pentru ca Tiēr'a se remāie ne respundietōre, dēca s'aru intēpl'a că banii se se pērdia pe drumu.

Art. 2. Tiēra Romanēsca sa se guverne dupa legile ei, se aiba deplinu putere de a face resbelu cu vecinii sei ori și cându va voi și sa incheie

legatori de amicie cu dānsii, și Domnulu se fia stapānu pe viatia și mōrtea supusiloru sei.

Art. 3. Cāti Crestini s'aru duce in Turci'a iarū dupa aceea trecându in Tiēra Romanēsca aru lua iarasi legea crestinēsca sa fia cu totulu nesuperati și nereclamati.

Art. 4. Cāti Romāni aru merge in Turci'a pentru trebile lor, se nu fia superati pentru haraciu și pentru imbracamintea lor.

Art. 5. Domnii sa se alēga de catre Mitropolitulu, Episcopii și boierii.

Art. 6. Cându vre-unu mohometanu aru avea vre unu procesu cu vre unu romānu, procesulu lui sa se trateze in divanulu domnescu dupa obiceiulu tierēi și sentinti'a judecatii se aiba putere.

Art. 7. Negutiatorii Turcii, cari aru veni cu negotiu, se vie cu scirea Domnului și cu aretare din ce locu suntu și fara intardiere sa vendia s'au se cūperu cu ridicata marfa prin orasie și se iasa nemijlocitu din tiēra, nefiindu-le ertatu a o cutreerā spre a cūperā și a vinde in deosebite locuri.

Art. 8. Acēsti negutietorii Turci se nu aiba voie a lua cu sine servitori Romani, nici a avea locu deosebitu pentru rugaciunile lor.

Art. 9. Pentru nici unu felu de reclamatiune se nu liberediē firmanu asupra vre unui indigenu, nici sa nu ridice pe cine-va din tiēra ca sa lu duca la Constantinopole sēu la altu tribunalu din Turci'a.

Datu in anulu 472.

Doi ani dupa incheierea acēstui tratatu, Mochometu II, orbitu de succesulu armatelor sale și de terōrea ce inspirase Europei intregi a voitu a se amestecā in afacerile interioare alu tierēi Romanesci, in conventiunea art. 1, din dis'a Capitulatiune și a tramisu in tiēra ambasadori secreti, pe Secreta-

riulu seu chrestinu renegatu, numitu Catobolin și pe Chamus, unulu din cei mai mari ōmeni ai Portiēi pentru a incela pe Vladu cu cuvinte magulitōre a se duce la Constantinopole, unde lu ascepta spāndiuralōrea și a proclamā in lipsa sã pe fratele seu Draculu, favoritul lui Mahometu, de Domnu alu Romāniei.

Vladu a intielesu curs'a ce ise pregatia și lūându pe cei doi ambasadori le a taiatu mânilē și piciorēle și in urma i a pusu in tiēpa. Indata dupa acēsta, pentru a resbunā amesteculu Padisiahului in afacerile tierēi, aduna cu cea mai mare gabnicie armat'a ce avea, merse dreptu la Dunare, trecu acēstu fluviu, se arunca cu furia și impetuositate asupra provinciiloru lui Mahometu, arse tōte orasiele și casele și masaca totu ce gasi in drumu-i pân la copilulu din lēganu și dupa acēst'a se întōrse in tiēra.

Mahometu temându-se de o noua invasiune dede ordine a se adunā tōte puterile sēle și cavaleria, și in prima-vera viitōre trecu in tiēra Romanēsca cu o armata totu atâtu de mare că aceea care o avuse la luarea Constantinopolelui cu deosebire ca cea de acumu era mai bine ecupata*).

Vladu, insciantiatu de venirea lui Mochometu, se retrase in muntii din Prahova și acolo se angaja o lopta crāncena. In fatia, însă, a avantajului numericu ce avea inamiculu Vladu usa de plenitudinea drepturiloru sēle de suveranu alu unui Statu independinte, drepturi reconoscute prin art. 3 alu tratatului ce avea cu Mahometu și tramise unu ambasadoru la Unguri pentru a le espune starea in care se aflau lucrurile și a le cere ajutoriu.

Reproducemu in extenso dupa Chalcondyla (tom. I. pag. 212) alocutiunea ambasadorului lui Vladu V care dovedesce pân la evidenti'a absoluta

*) Chalcondyla tom. I. pag. 210.

té fi responsabilu pentru executarea contractului; oratiunea ministrului de finantie in casa de susu a fostu nemijlocitu urmata de spectaculu Hietzingianu. In tiera s'aru crede, ca regele Georgiu a primitu dejá cele siése-spre-diece milióne.

Ministrulu de finantie declara la interpelatiunea lui Kardorff: candu au incheiatu regimulu impacatiunea din 29 Augustu cu regele Georgiu, nu a pututu crede. ca prin acést'a aru fi ajunsu si o recunoscere definitiva a pácei dela Prag'a din partea regelui Georgiu, dara totusi a fostu indreptatitu a presupune, ca prin subsemnarea contractului a primitu regele Georgiu celu putinu îndetorierea de a renunçiá la continuarea inimicitieloru contra Prussiei. Nu e cu putinta sa fia fostu scopulu contractantiloru acel'a, cá Prussia sa dee spre dispositiune regelui de Hanover'a mijlócele de neamicia contra Prussiei. Déca curendu dopa incheierea contractului prin întárierea agitatiunei Hietzingiane totusi s'a constatatú conjectur'a, ca regele Georgiu aru vrea sa se desfaça de acea presupunere, regimulu pre lánge acestea nu au perdatu din vedere, de a stáruí pentru o cointelegere la tempulu seu cu regele Georgiu séu cu eredií acestui'a si spre scopulu unei intielegeri pacifice a cástiga prin mijlóce conditiunate prin lege in consimientulu dietei tieriei o base stabile.

Cu tóte acestea nu au incetatu dusmaniele din partea regelui Georgiu. Acést'a-si forméza din suditi prusi pre care i-a recrutatu si parte i-a sedusu la desertiune, corpuru militari proprie, care s'au organizatu militaresce spre scopulu espresu, de a le întrebuní la ocaziune favorabila la dusmanii in contra Prussiei si resboiu in contr'a patriei proprie cu scopu de a-si despartí provinci'a lor. Comerciulu de servitiu si de bani intre trupele aceste si servitorii regelui de Hanover'a in Hietzing e constatatú officiosuminte. Acést'a au confitatu in declaratiuni publice adoperárele, care facu fundamentulu acestoru actioni. A pune stavila acestei proceduri, incátu se póte, eventualminte a nu o promová din parte-i, este o detorintia imperativa a regimului fatia cu linisceá tieriei si pacea Europei. In sensulu acést'a a cercatu regimulu inca inainte de intemplamintele Hietzingiane a aduce prin influinti'a curtiloru amice si cumnate pre regele Georgiu la o purtare, carea sa corespunda amesuratu fidelitati si credintiei conditiuniloru, sub care singuru au fostu possibile subscrierea contractului.

Acést'a influintia s'a apromisu cu afabilitate. Regimulu crede a detóri curtiloru respective atát'a respectare, cá sa ascepte resultatulu osteneleloru lor, déca vadimoniulu, de care are regimulu trebuintia

spre sustinerea contractului dopa esperintiele fácute, nu se va castigá la tempulu seu, atunci are regimulu de a se conduce numai de detorintiele sele, care i le impune responsabilitatea pentru siguritatea teritoriulu statului si pentru pacea locuitorilor. Diet'a fára indoieála va stimá respectárele, care retinu regimulu, de a introduce contra regelui Georgiu personalminte acea procedura de dreptu, carea dopa legile tieriei sustátóre aru avea de urmare nemijlocita secuestrarea averei lui. (sensatiune.)

Regimulu in casulu acést'a mai bucosu vré sa mérga pre calea legislatiunei, spre a face averea totala a regelui Georgiu, garantátoria pentru veghierea asupr'a litoraleloru si a perare precum si pentru tóte consecutiile întreprinderi periculóse pentru statu a acestui príncipe si a agentiloru sei. (consensu viu.)

Candu va sosi momentulu prevedutulu, va face regimulu dietei propunerea corespundentia. Déca aru urmá incheierea sesiunei acestei'a inainte de momentulu aptu pentru acést'a, speréza regimulu ca urmatóreá sesiune va incuviintiá mesurile regimulu pentru sustinerea siguritati publice. (aplausu.)

Revista dijaristica.

N. Fr. Bl. de Vien'a aduce unu articulu intitulatu „Partidele extreme“ din acést'a estragemu urmatórele: „In ce mesura se apropie tempulu a legeriloru noue in Ungari'a, cu atatu mai multu se adoperéza acolo partidele extreme, a surupá terenulu in totu modulu in care se póte. Dupace cultulu Kossuthianu a pierdutú dejá multu din splendórea sea primitiva si exclamarea acestui nume lasa reci multimele, s'a cercatu, a se redicá cestiunea honovediloru la un'a insemnata deosebita si vreau cu acést'a sa octroieze poporulu usorú iritabilu, mai alesu celui din siesuri, unu idolu nou spre inchinare. Catu de putinu eficace este insa si acestu mijlocutu a partideloru extreme in Ungari'a, si cátu de chiaru si corectu se cugeta despre situatiune in insesi cercurile opozitiunei, mai bine documentéza aceea circumstare, ca insusi ducele celu betranu alu honovediloru si barbatulu opozitiunei Klapka, se vede nevoitu a face un'a oprela energica actiuniloru partideloru extreme in „Századunk“.

Noi amu dori cá acestu faptu sa se pretinésca in deplin'a lui insemnata. Klapka si Deak! ce suma de contraste, amendoi insa acum uniti in stáruinti'a de a sustiné si a apará dreptulu de constitutiune castigatu, atátu contra reactionei cátu si in contr'a opozitiunei extreme, carea cu ceea este cumnata in scopu! Acestu faptu este aptu de a res-

pandi o lumina luciósa asupr'a situatiuniloru in Ungari'a, si anume a ilustrá cátu se póte de bine asertiunea reactionei parlamentarie de aici cátu si de dincolo de Lait'a, ca stang'a estrema in Ungari'a aru castigá totu mai multu terrenu.

„Tactica acestoru partide“, scrie Klapka, „e totu un'a si aceeași, ea e atátu de vechia cá si istoria, si conducatorií ei se schimba numai raru. Puterea ei capitala consta in aceea, ca ataca pre barbatii, care au facutu patriei lorú servitiu, dar laboréza de aceea eróre mare, ca potu fi moderati si precauti si ca considera relatiunile politice, economice nationale séu religióse, care suntú contrarie dorintiloru lor. Cáci dopa acesti profeti ai viitorului, intielepciunea constá in a pune in jocu sórtia patriei cátu de desu numai — cu ori-ce pretiu — sa se castige cu o lovitura tóte“.

Covintele barbatiloru opozitiunei magiare suntú indreptate mai întâiu cátra Ungari'a, — noi credemu, ca si la noi in unele privintie aru face unu apelu elocuentu, ca si la noi suntú dejá „extreme“, care in icón'a descrisa de Klapka despre radicali ungari si aru puté vedé unu pórtretu bine nimeritu.

Precum in genere asiá se afla Ungari'a si in privintia opozitiunei partideloru intr'o stare mai favorabila decâtú noi. Acolo sta contra estremelorú o partida inchisa tare si munita in sine, partid'a lui Deak, de care se frángu cu neputintia stáruintiele stángei extreme.

Fórté nimeritu caracteriséza acést'a Klapka cu icón'a; Eu suntú „marea“, disé odinióra und'a, carea imbuldindu-se inaintea celoru-lalte se fránse de o stánca. „Eu cunoscú marea“, respunde stánca, „de multu me luptu in contr'a ei; insa tu nu esti marea, tu esti numai o besica de spuma a márei.“ Asemenarea se pare a fi cam iperbolósa, insa ascunde adeverulu in sine. Stándu pe terenulu constitutiunei póte lasá partid'a lui Deak in linisce se tréca asupr'a sea espectoratiunele stángei extreme; alegerile cele noue voru aretá déca mai este de ceva valóre la poporulu ungurescu legea si anteluptatorií ei energici.

Delegatiunea unguresca.

Sied. IX si X.

In siedinti'a din 24 Fauru n., in carea erau de fatia din partea regimului ministrii de finantie Becke si Lon y ai,

Presedintele face cunoscutu ca delegatiunea translaian incunosciintiéza pre delegatiunea unguresca despre urmat'a votare a bugetului pentru cabinetulu Maj. S. si ministeriulu de esterne. Espune presedintele si aceea, ca testulu despre bu-

independinti'a de care se bucura Romani'a conformu tratatelorú séle si téma ce avea Suveranulu ei in anulu 1462 de a nu o vedea supusa dominatiunei musulmane.

„Cunósceti fórté bine, Seniori Pananioni, ca tier'a nóstra este alaturi cu a vóstra si ca unii si cei-l-alti locuim in lungulu Dunarii. Ati pututu asemenea afla daca nu me incelo, ca marele Imperátóre alu Musulmaniloru cu o putere nepretiuíta a navalitu asupr'a nóstra. Déca dar va strica tíera Romanésca si o va reduce la supunerea sea, fiti siguri ca nu se va opri la acést'a, caci aface-rile séle aru ajunge la unu punctu, inaltu de mare si prosperitate umana si atunci negresitu va va atacá aseminea si veti indura desolutiunea si furi'a armatelorú sale, neamice numelui crestinu, din care cauza nu me indoiescu, multe primejdii vi se pregatescu.“

„De aceea ocaziunea de fatia ve conjura a ne da ajutoriu, pentru ca impreuna sa ne silimu (si cátu mai curándu) a respinge pe acestu adversariu comunu, afara din hotarele si limitele nóstre. Nu trebuie se asceptamu ca se ne contopésca si se pue tíera nóstra intr'o servitudine miserabila avendu cu sine pe junele frate alu Domnitorulu nostru pe care vrea se ni'lu dea de Principe.“

„Se ne punemu daru in pusetiune de a'lu impedicá, lucrándu astu-felu in cátu lucrurile se nu se faca dopa dorinti'a si intentiunea sea.“

Imunitátele si privilegiurile Romaniei de peste Miclovu (Moldová) suntú garantate si recunoscute intr'unu modu mai tare prin Capitulatiuni posterióre incheiate in secululu alu XVI si prin care Moldov'a si a asiguratú si rezervatu nationalitatea, autonomia, precumu si independintia complecta.

La anulu 1497 Soltanulu Bajazitu II-a a cerutu ajutoriulu domnului Bogdanu alu Moldovei in-

tr'o espeditiune facuta contra Poloniei, Bogdanu a primitu propunerea si a incheiatu cu Bajazitu II unu tratatu de reciprocitate despre carii mai multi autori vorbescu *) daru testulu nu este reprodustu nici caira. Dupa succesulu armatelorú Otomane in aliantia armatelorú romane, Bajazit voindu a recompensa pe Bogdan de serviciurile aduse in disa espeditiune, ia-u tramisu mai multe daruri de valóre **).

Indata dopa detronarea lui Bajazitu, de catre fiulu seu Selim, cea d'anteiu grija a acestui din urma a fostu, in presinti'a numerosiloru vrajmasi ce avea intre cari se prenumerau chiaru fratii sei, a conserva amicia lui Bogdanu si astu-feliu, la anulu 1513, renói cu domnulu Moldovei vechiu tratatu si incheia urmatóreá capitulatiune de reciprocitate:

Art. 1. Pórtá recunósce pe Moldov'a de pamentu liberu si nesupusu.

Art. 2. Legea crestinesca, care se tine in Moldov'a nu va fi nici o data calcata s'au turburata, ci inca poporulu va avé libere bisericile séle cá si inainte.

Art. 3. Pórtá se indatorese a aperi pe Moldov'a de toti cei ce aru puté se o calce padind'o in starea in care a fostu mai inainte, fára a i se face vre o nelegiure, sau se suferé cá se i se faca vre o data cea mai mica desbinare s'au despartire.

Art. 4. Moldov'a va fi stapánita si carmuita dupe legile asiediamintele séle, fára sa se amestice Pórtá cátu de putinu.

Art. 5. Domnii voru fi alesi de poporu si intariti de Pórtá.

Art. 6. Domnii voru fi carmuitori ai totu pamántului Moldovei si voru puté avea in stapánirea

*) Hamer. tom 4. pag. 145.

**) Mouradja d'ohson VIII, 445.

loru óste cu plata dela sine pamánteni si ómeni straini.

Art. 7. Moldovenii voru puté cumpera si tine o casa la Constantinopole pentru siederea soliloru lorú (Ambasadoriloru,) unde voru puté face si o bisericá.

Art. 8. Turcii nu voru putea cumpar'a nici stapáni pamenturi in Moldov'a, nici a se asiedia in tíera, nici a avé séu a face geamii nici intrunu chipu.

Art. 9. Domnulu impreuna cu poporulu va ingiji a se tramite, pe totu anulu, la Pórtá, 4000 galbeni turcesci, 40 soimi si 40 iepe fatetóre. Aceste tóte cu nume de peschesiu adica daru.

Art. 10. In vreme de ostire, Domnulu Moldovei va da ajutoriu Portii cu ostrile séle.

In anulu 1529, pe timpulu campaniei contra Vienei, II a incheiatu in tabar'a sa de sub zidurile orasiului Bud'a (Ofen) unu altu tratatu cu Petru Raresu, Domnu alu Moldovei prin midilocirea logofetului Tautu, ambasadórele lui Raresu. *)

Acestu din urma tratatu nu este de cátu o desvoltare a angajamentelorú de mai nainte si o noua consacrare a drepturilorú Moldovei cu o singura modificare la art. 9 alu tratatului lui Bogdanu priá care peschesiulu s'a urcatu la suma de 10,000 galbeni.

*) In privintia datei si Suveraniloru cari au incheiatu acestu tratatu este diverginti'a de opiniune între istoricii románi, Urechia, Cantemir si Nicolae Costin si autorii straini cari au scrisu istoria Turciei, Murad-gea d'ohsson, Hamer, Chalcondyla. Déca mentionámu date si Suverani dopa autorii straini, cauza este ca Congresulu de a Paris la facutu totu astu-felu.

getu originalu nemliescu, dara tradusu si in limb'a magiara si asi'a se pote ceti.

Dupa cetire sa tramite subcomisiunei de 30. Presedintele mai aduce la cunoscint'a delegatiuneica dlu Alexandru Miksa concipistu in ministeriulu comunu de finantia va da deslusiri in limb'a magiara la intrrpelatiunile ce se voru face in delegatiune. Dupa aceea, ca col. Tisza facenduse sanatosu si ia locul in delegatiuni.

In siediint'a din 28 Fauru e de insemnate mai mare interpelatiunea lui Manoilovici, pentruce figureza si oficerii din brigad'a d'Este care s'a disolutu inca la 1863, Nefiindu ministrulu de reshelu de fati'a, la propunerea presedintelui sa preda ministrulu. —Dupa acest'a vine la ordinea dilei harthi'a delegatiunei transilaitane despre bugetulu ministeriului de finantie si se tramite comisiunei bugetarie. Se autorizeza platirea personalului.

Varietati.

** Eri a sositu (4. Mart. n.) locuitorulu de Comite dlu Mauritiu Conradu in Sabiu.

Marti a tinutu Comitulu Asociatiunei siediint'a lunaria. Intre momentele cele mai insemnate ale siediintei putemu pune harthi'a Academiei ung. de sciintie din Pest'a, carea se esprima in unu modu afabilu multiamitoriu, pentru ca comitetulu Asociatiunei i tramite Foi'a sea intitulata „Transilvani'a.“ Mai departe Guvernulu tieri incuviinti'za primirea mai multoru dd. din Romani'a, ca membri ai Asociatiunei nostre pentru lit. si cult. poporului romanu. A trei'a impregiurare e daruirea ce o face ministeriulu de culte din Romani'a cu o colectiune frumose de carti (se pare 51 bucati ce trateza despre educatiune, filologia, matematica si chimia, istoria etc.) carea contribuie multu la inavutirea bibliotecii.

** Partid'a sasiloru juvi. (Iung-sachsen) a pasitu cu programulu seu politicu in publicu alalta-eri. In esentia nu diferesce nimic'a de tendintiele sasiloru vechi, decatu ca totu tinutulu sasescu sa fia privitu de unu municipiu cu subimpartirea scaunelor si districtelor de pana acum; ca universitatea (a carei avere esclusiv u sasescu), sa se adune de doue ori pre anu; iera comitele supremu sa se alege pre mai multi ani. In fine, ce e si mai interesantu, pentru intregulu municipiu limb'a oficiala e cea nemti'esca. Vomu reveni asupra programulu cu alta ocaziune.

(Clubu demoraticu). Apelulu tiparitu din 1 Martiu prin care se invita cetatienii liberali si tinerimea din Clusiu la o convorbire in redout'a cetatiei suna in urmatoriu chipu: „Cetatieni! Frati! Cerinti'a cea mai noua a progresulu, ide'a democratiei, acum nu incepe a ajunge la valore numai in strainatate, ci si in patri'a nostra. Se cade cetatiei Clusiuului in puterea pusetiunei ei datatoria de tonu in Transilvani'a, ba e detorinti'a ei a apuca initiativ'a. E detorinti'a ei a promová prin fundarea clubulu democraticu gruparea partisaniloru ideiloru liberali si a usura in estu modu imvingerea luptelor ce s'au luptatu de lungu timpu cu arme spirituale, carea invingere este libertatea, egalitatea si fratiitatea.“

** Societatea pentru literatur'a si cultur'a romana in Bucovin'a. Fondulu societatei are unu capitalu de 8000 fr. v. a. in obligatiuni. Venitulu de preste anu 2166 fr. cr. 92 cr. 9 galb., iera spe-sele 1795 fr. 24 cr. si 9 galb.; deci remanu in cassa bani gata pre langa capitalu 371 fr. 57 cr. v. a.—S'a propusu a cere o subventiune din fondulu tieri si alt'a din fondulu religionariu, din cari demultu tragu folose insemnate si alte societati, cari prin scopurile loru santu forte departe de societatea literaria romana.—D. Georgiu Hurmuzachi presedintele a incunoscintiatu ca a primitu unu daru de un'a miia de fiorini in obligatiuni pentru fondulu societatii, ce i s'au transmis de catra repausatulu cavaleru Ionu Zota din Chisilau de pe patulu mortii, impreuna cu incunoscintiarea despre stabilirea unei fundatiuni din partea repausatulu dupa trecerea din vietia a clinoromulu seu actualu si frate mai mare cavaleru Constantinu Zota, costatoria intr'unu capitalu de douedieci de mii de fiorini, spre a se dota din procente studintii romani lipsiti de miduloce cu stipendie. Stipendiele se voru impartii de catra comitetulu dietalu alu Bucovinei. (Din Foi'a societatii)

** (Redicarea bandelor de musica.) La tote speciele de arme, cu exceptiunea infanteriei se voru rida cu finea lui Martie tote bande de musica.

Statulu in timpu de pace la cavaleria se va reduce la 98 barbati pentru unu escadronu. Inhamarea tuturoru careloru de bateria si munitiune se va redica, si se va reduce compani'a de geniu cu 10, compani'a de pioneri cu 5 barbati.—

** (Scurtarea arestulu personalu). Fiindca in Transilvani'a mai are inca valore dreptulu cambialu austriacu, in puterea carui'a se pote prolongi arestulu de cambiu pana la unu anu, ministeriulu de justitia dupa cum insciinti'za „Hozánk“ va emite o ordinatiune, in care se va statori massimulu arestulu personalu in Transilvani'a ca si in Ungari'a pre doua septemani.

Nr. 33—1 Concursu.

Spre ocuparea posturilor de notari comunali in statiunile si cu emolumentele, dupa cum mai josu se va specificá, se deschide concursu pana la 31 Martiu a anulu curentu si adeca:

1. Notariatulu comunale in Porumbaculu inferiore pentru comunitatea statiunarie, Porumbaculu de susu si Sarat'a, salariu anuale in bani 280 fl. si cortelu liberu.

2. Notariatulu Cartisioreloru pentru Cartisior'a Strezan'a si Oprén'a ca statiune, apoi Arpasulu superioru si Scoreinlu. Salariulu anualu in bani 320 fl. si cortelu liberu.

3. Notariatulu din Ucea inf. pentru acesta comunitate statiunaria, Ucea superiore, Arpasulu infer. si Corbi. Salariu anualu 300 fl. si cortelu liberu.

4. Notariatulu din Vistea infer. pentru acesta comunitate, Besimbaculu si Sambatele inf. cu salariu anualu 230 fl. si cortelu liberu.

5. Notariatulu din Dragesiu cuprindendu acesta statiune, Vistea superiore si Sambat'a super. reunite cu salariu anuale 340 fl. si cortelu liberu.

6. Notariatulu din Lis'a cuprindendu afara de statiunea comunita Posiort'a, Ludisioru, Voivodeni-mari si Voivodeni-mici cu salariu anuale 320 fl. si cortelu liberu.

7. Notariatulu din Voila pentru statiunea, si comunele Luci'a, Dridifu si Beclianu, cu salariu in parati 310 fl. si cortelu naturale.

8. Notariatulu din Reci'a ducale, cu comunele afiliate Recea telechiana, Bréz'a, si Degiani cu salariu 300 fl. si cortelulu in natura.

9. Notariatulu din Sasciori impreunatu cu satele Netotu, Sevestreni, Iasi si Urediulu. Salariulu anuale 300 fl. si cortelu naturale.

10. Notariulu din Copacielu cu comunele afiliate Sebesulu Berivoi mari si Berivoi mici. Salariu an. 280 fl. si cortelu.

11. Notariatulu din Heni cuprindendu inca comunitatile Riusiorulu, Erseni si Margineni, cu salariu anuale 300 fl. si cortelu in natura.

12. Notariatulu din Vadu cu afiliatiunea Mundrei, Toderitiei si Buciumulu. Salariu in parati 300 fl. si cortelu.

13. Notariatulu din Ohaba, cu comunele Sinc'a vechia si Siercail'a cu salariu anuale 300 fl. v. a. si cortelu liberu.

14. Notariatulu din Sinc'a-noua impreuna cu satulu Olbacu cu salariu in bani 200 fl. si cortelu liberu.

15. Notariatulu din Zernesti cuprindendu si comunitatea Poian'a Merulu cu salariu in bani 300 fl. v. a. si cortelu.

16. Notariatulu din Tohanulu vechiu incorporatu cu Tohanulu nou cu salariu de 200 fl. si cortelu liberu.

17. Notariatulu din Persiani cu comunele afiliate Gridu si Pareulu cu salariu anuale 240 fl. si cortelu naturale.

18. Notariatulu din Veneti'a inf. cu comunele afiliate Veneti'a super. si Coman'a super. cu salariu in bani 260 fl. si cortelu naturale.

19. Notariatulu din Caciolat'a impreunatu cu satele Lupsi'a si Coman'a inf. cu salariulu in parati 280 fl. si cortelu naturale.

Competitorii la aceste posturi au sa-si indrepte suplicele concursuali scrise cu propri'a mana la oficiolatu districtuale in Fagarasiu pana la terminulu susu prefriptu si le voru documenta cu:

1. Atestu de moralitate

2. Ateste despre studie si prasa de pona acum in servitiu notariale seu analogu,

3. Atestu despre perfecta cunoscintia a limbei romane candu aru fi de alta nationalitate si altoru limbe patriotice, adeca magiara si germana.

Afara de acesta fiicare concurinte va areta locul nascerii si alu comoratiunei sele, etatea si conditiunea actuale va indica apriatu statiunea notariale la care competedia precumu si deca primesce alta statiune, candu reprezentantiele comunale res-

pective nu laru alege acolo unde cere postulu cu preferintia.

Din Siediint'a oficiolatu districtuale

Fagarasiu in 21 Fauru 1868.

Tamás

Capitanu supremu.

Nr. 17—2 Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invatiatoriu in comunitatea gr. or. Jen'a, ce e ingremiata maritulu Comitatu alu Carasiulu si protopresbiteratulu gr. res. alu Lugosiulu, se escrie prin acesta concursu.

Cu acesta statiune santu impreunate urmatoarele emolumente anuale:

a) in bani gata: 52 fl. 50 cr. v. a.

b) in naturalii 10 meti de grau; 15 meti de cucuruзу; 100 Pf. de clisa; 50 Pf. de sare; 15 Pf. de lumini si 4 orgi de lemne.

Doritorii de a ocupa acestu postu de invatiatoriu voru ave a indiestra petitiunile loru concursuale-timbrate dupa cuvintia-cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporu bunu a cursulu pedagogicu in institutulu preparandiulu din Aradu, apoi despre serviciulu de pana acum si portarea loru morala si politica, si astufelu indiestrate le voru substerne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu Caransebesulu pana la 21. Martiu a c. calend. vechiu.

Caransebesiu 8 Fauru 1868.

Consistoriulu diecesei Caransebesulu.

Nr. 12—2 EDICTU.

Prin care Mateiu Pipernea din Satcelu-lenga Selisce-carele de patru anni si-au parasitu patria si pre legiut'a sea socie Mari'a Constantin Dusie totu din Satcelu si de fatia nu se scia locul petreceri lui se provoca prin acesta, ca in terminu de siese luni dela datulu de fatia negresitu sa se infatisize innaintea forulu matrimoniale subserisu, pentru ca la din potriua cererea sociei lui, Mari'a Constantin Dusie de prez. 9 Faur 1868 si fara de elu se va oteri dupa prescrierea ss. Canone si asiedimentelor besericesci.

Sibiu 15 Fauru 1868.

Forulu matrim. gr. res. alu tract. protopopescu alu Sabiuului I.

I. Hannia

Protopopu

Anunciu.

Subserisulu vinu a aduce la cunoscint'a onoratulu publicu. ca in 25 Fauru a. c. amu deschisu cancelari'a mea de **advocatu** in Fagarasiu. Rogu pre onor. publicu a me onora cu increderea sea in ori-ce felu de procese si alte afaceri de dreptu, caci eu me voiu nevoi a-i servi si a-i implini dorintiele cu cea mai mare acuratetia, si afacerile incredintiate a le efeptua in tempulu celu mai scurtu.

Fagarasiu, in 25 Fauru 1868.

Aronu Densusianu.

advocatu.

SPRE SCIINT'A. Dela mai multe dregatorii publice ne sosescu epistole adresate „Exoffo“. Pentru ca sa se incungiure pre venitoriu ori ce intardiare a publicariloru oficiose, rugamu pre p. t. oficiolate a numai adresa „Exoffo“ la redactiune, pentru ca post'a tacséza asemenea scriitori si redactiunea, respective, espeditur'a, tinendu strictu de divis'a: Serisori nefrancate nu se primescu, le inapoieza postei spre returnare.

Cor. „Telegrafulu Romanu“.

D. I. V. in O. Articulu nu aru ave efectulu doritu. Dta poti pre alta cale sa lucrui mai cu succesu si pentru Biserica si pentru persoanele respective.

D. II. Puscariu in Vien'a. Aici nu se afla vocabulariulu cerutu si nici la Brasiovu. Ce e de facutu cu banii?

INDREPTARE. Numerulu precedente dela 18 Fauru (1 Mart.) trebuie sa porte in locu de nr. 15 numerulu 14. In articulu „Diet'a Ung. se redeschide“ pag. din frunte colon'a 1 sirulu 15 sa se cetesca: Cretiele togei acestei cestiuni...